॥ विद्या परम् भूषणम् ॥

श्री. दूधसाखर शिक्षण प्रसारक मंडळ, बिद्री (मौनीगनर) या संस्थेचे

माहितीपत्रक

दूधसाखर महाविद्यालय,

बिद्री (मौनीनगर), ता. कागल, जि. कोल्हापूर.

(कला, शास्त्र, वाणिज्य व संगणकशास्त्र)

१. संस्था व महाविद्यालय

दूधगंगा -वेदगंगा नद्यांच्या परिसरातील हरित क्रांतीला पूरक अशी औद्योगिक क्रांती श्री दूधगंगा-वेदगंगा सहकारी साखर कारखान्याच्या रूपाने मूर्त झाली आहे. श्री. मौनी महाराजांच्या प्रेरणेने ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांची गरज लक्षात घेऊन श्री दूधसाखर शिक्षण प्रसारक मंडळाने जून, १९७२ मध्ये हायस्कूलची स्थापना करून जून,१९८७ मध्ये कनिष्ठ महाविद्यालय सुरू केले व १ ऑगष्ट, १९९० मध्ये वरिष्ठ महाविद्यालयाची मुहुर्तमेढ रोवली.

मंडळाने हाती घेतलेल्या पवित्र व स्तुत्य शिक्षण संस्था स्थापनेमुळे या भागामध्ये शिक्षणाची गंगोत्री वाहू लागली. अल्पावधीतच शैक्षणिक, सांस्कृतिक व क्रीडा क्षेत्रात प्रगती करीत ही संस्था ज्ञान प्रसाराच्या क्रांतीत मोलाची भर घालत आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली यांच्याकडून प्राप्त अनुदानातून सुसज्ज विद्यार्थिनी वसतिगृह कार्यरत आहे. गरजू विद्यार्थिनींनी सदर वसतिगृहात प्रवेश घ्यावा.

२. महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये

१. ग्रंथालय

ग्रंथालयात सर्व विषयावरील क्रमिक पुस्तके, संदर्भ ग्रंथ, नियतकालिके,मासिके, आणि प्रबोधनपर साहित्य उपलब्ध. पुस्तकांची देवघेव संगणकीकृत केली जाते.

२. प्रयोगशाळा

प्रयोगशाळा प्रशस्त व सुसज्ज

३. जिमखाना

विद्यार्थ्यांच्या क्रीडा गुणांच्या विकासासाठी प्रशस्त क्रीडांगण, विविध खेळांची व्यवस्था व सुसज्ज व्यायामशाळा

४. एन. एस. एस.

२०० स्वयंसेवकांचे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे युनिट

५. एन. सी. सी.

प्रथम वर्षाकरीता १७ विद्यार्थ्यांना प्रवेश सध्या ५२ विद्यार्थी प्रवेशित आहेत.

६. कॉम्प्युटर लॅब

सर्व सोयीनीयुक्त ६५ कॉम्प्युटरची सुसज्ज लॅब

७. प्राध्यापक वर्ग

विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीसाठी सदैव झटणारा उच्चशिक्षित, अनुभवी, व्यासंगी प्राध्यापक वृंद

८. प्रशासकीय कर्मचारी वृंद

अनुभवी कार्यतत्पर प्रशासकीय कर्मचारी वृंद

३. प्रवेश पात्रता व नियम

महाविद्यालय शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूरशी कायम संलग्न असून या विद्यापीठाचे पदवी अभ्यासक्रम येथे शिकविले जातात. या विद्यापीठाच्या सर्व नियमांचे पालन महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना करावे लागते.

बी. ए. / बी. एस्सी. भाग-१ या वर्गात प्रवेश मिळविण्यास पात्र ठरण्यासाठी विद्यार्थी खालीलपैकी कोणतीही एक परीक्षा उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

(अ) हायर सेकंडरी स्कूल सर्टिफिकेटस् परीक्षा (एच. एस. सी.)

(ब) शिवाजी विद्यापीठाने मान्यता दिलेली तत्सम समकक्ष परीक्षा

१. प्रथम वर्ष (पदवी) वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी खालील बाबींची पूर्तता करावी.

१.) प्रवेश अर्ज भरण्यासाठी **काळ्या पेनचा** वापर करावा. संपूर्ण फॉर्म **कॅपिटलमध्येच** भरावा.

२) शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची मुळ प्रत व तिच्या प्रमाणीत (Attested) दोन प्रती

३) एच.एस.सी. / डी.एड. परीक्षेच्या गुणपत्रिकेची मुळ प्रत व तिच्या प्रमाणीत (Attested) दोन प्रती

४) राजर्षी छ. शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती सवलतधारकांनी अर्ज ऑनलाईन भरावा. व हार्ड कॉपीसोबत तहसिलदारांच्या सहीचा १ एप्रिल २०२३ नंतर काढलेला पालकांच्या उत्पन्नाचा दाखला जोडावा.

५) S. S. C. च्या प्रमाणपत्राची प्रमाणीत झेरॉक्स प्रत.

६) ब्लड ग्रुप प्रमाणपत्र.

७) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्जासोबत जातीच्या दाखल्याची प्रमाणीत झेरॉक्स प्रत जोडणे आवश्यक आहे.

८) ABC Account No. Screen Shot ची प्रत

२. द्वितीय व तृतीय वर्ष(पदवी) वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी खालील बाबींची पूर्तता करावी

अ) द्वितीय व तृतीय वर्ष प्रवेशाकरीता आधीच्या परीक्षेच्या गुणपत्रकाच्या प्रमाणीत प्रतीसह प्रवेश अर्ज व प्रवेश शुल्क भरून प्रवेश घ्यावा.

आ) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्तीसाठी अर्जाचे नूतनीकरण ऑनलाईन करणे आवश्यक आहे.

महत्वाची सूचना - नियमाप्रमाणे स्कूल लिव्हिंग सर्टिफिकेटची मूळप्रत विद्यार्थ्यांना परत दिली जात नाही. आवश्यक तेवढ्या झेरॉक्स प्रती विद्यार्थ्याने प्रवेश अर्ज सादर करण्यापूर्वी प्रमाणीत करून घ्याव्यात.

४. पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate)

अ) भाग- १ या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्याला विद्यापीठाकडून पात्रता मिळविण्यासाठी विहीत नमुन्यातील अर्ज महाविद्यालयामार्फत भराव लागतो. त्या फॉर्मवर विद्यार्थ्याची सही आवश्यक आहे. प्रवेश अर्जासोबत रू. ७५/-(Eligibility) फी भरावी लागते.

ब) डी. एड. विद्यार्थ्यास विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे रू. १००/- पात्रता फी राहील. असा विद्यार्थी विद्यापीठाकडून प्रवेशास पात्र ठरल्यानंतर महाविद्यालयातील प्रवेश निश्चित होईल.

क) अन्य कॉलेजमधून भाग-१ अथवा भाग- २ परीक्षा उत्तीर्ण होऊन येणाऱ्या विद्यार्थ्यास या कॉलेजमध्ये प्रवेश घेताना पात्रता (Eligibility) फी भरावी लागणार नाही. तथापि पूर्वीच्या कॉलेजमधून ऑनलाईन डाटा ट्रान्सफर करणे आवश्यक आहे. तसेच ट्रान्स्फर सर्टिफिकेटसाठी विहित नमुन्यातील अर्ज द्यावा लागतो. सोबत आवश्यक ती टी.सी.फी भरून घेऊन हा अर्ज या कॉलेजमार्फत पाठविला जातो. कॉलेज सुरू झाल्यानंतर प्रथम वा द्वितीय सत्रामध्ये काही कारणास्तव प्रवेश रद्द करावयाचा झाल्यास तसे लेखी कळवावे व त्या सत्राची फी नियमानुसार भरावी.

५. वर्गनिहाय प्रवेश संख्या

अ) बी. ए. १ या वर्गाच्या शासन नियमानूसार पहिल्या दोन तुकड्या अनुदानित असल्याने या तुकड्या मध्ये प्रथम येणाऱ्या २४० व त्यानंतर येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना. शिक्षण फी सह पूर्ण शुल्क भरून प्रवेश घ्यावा लागेल.

ब) बी. ए. २ या वर्गाच्या शासन नियमानूसार पहिल्या दोन तुकड्या अनुदानित असल्याने या तुकड्यामध्ये प्रथम येणाऱ्या २४० विद्यार्थ्यांना व त्यानंतर येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण फी सह पूर्ण शुल्क भरून प्रवेश देण्यात येईल.

क) बी. ए. भाग ३ या वर्गाची शासन नियमानूसार एक तुकडी अनुदानित असल्याने या तुकडीमध्ये प्रथम येणाऱ्या १२० व त्यानंतर प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क (Tution Fee) भरून प्रवेश घ्यावा लागेल.

ड) बी. ए. भाग ३ मध्ये प्रत्येक स्पेशल विषयाकरीता २० विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाईल.

इ) बी.एस्सी. भाग १ मध्ये १२० विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेश अर्ज स्वीकारले जातील. गुणानुक्रमे ग्रुपवाईज गुणवत्ता यादी तयार करण्यात येईल व प्रवेश देण्यात येईल. विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्ज विक्री सुरू झाल्यानंतर प्रवेश अर्जासोबत १२ वीचे मार्कलिस्ट, शाळा सोडल्याचा दाखला व मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी गुणवत्ता यादी तयार करण्यासाठी प्रवेश अर्जासोबत जातीच्या दाखल्याची झेरॉक्स प्रत जोडणे आवश्यक आहे.

ई) बी. एस्सी. भाग १, २ व ३ साठी प्रत्येकी एक तुकडी अनुदानित आहे. तसेच बी.एस्सी. भाग १ साठी २ तुकड्या विनाअनुदानित आहेत. बी.एस्सी. भाग २ व ३ साठी प्रत्येकी एक तुकडी विना अनुदानित आहे. शासन नियमानूसार फी भरून प्रवेश निश्चित करावा.

६. प्रवेश कसा घ्यावा ?

प्रथम माहितीपत्रकातील प्रवेश अर्ज सुवाच्य हस्ताक्षरात भरून त्यावर स्वत:चा अलिकडील रंगीत फोटो चिकटवावा. तसेच सोबतचे प्रतिज्ञापत्र भरून त्यावर पालकांची सही घ्यावी. अशा भरलेल्या अर्जासोबत वर उल्लेख केल्याप्रमाणे सर्व कागदपत्रे जोडून प्रवेश

समितीमधील संबंधित प्राध्यापकांची सही घेऊनच अर्ज कार्यालयाकडे भरावा. प्रवेश समितीतील प्राध्यापकांची नावे पुढीलप्रमाणे -

प्रवेश समितीतील प्राध्यापकांची नावे

कला विभाग	शास्त्र विभाग
प्रवेश समिती निमंत्रक : प्रा. डॉ. एल. एस. करपे	**प्रवेश समिती निमंत्रक :** प्रा. डॉ. एस. ए. गंगावणे
✻ भाग १ : मो. ८६६८७४७१२६	✻ भाग १ : मो. ९२८४४९०५८१
प्रा.डॉ. सी.वाय.जाधव मो. ९४२३८४२३८८	प्रा. डॉ. एस. के. सावंत मो. ९९२३४३००९८
प्रा.डॉ. ए. जे. वारके मो. ९४२१३६७४३६	प्रा. डॉ. एस. एच. पाटील मो. ९४२११११२१६४
	प्रा. डॉ. जे. एम. पाटील मो. ९२८४७७५११४
✻ भाग २ :	✻ भाग २ :
प्रा. डॉ. डी. एन. पाटील मो. ८६६८२१३५४४	प्रा. डॉ. एस. एल. कुलकर्णी मो. ९४२२६२८०४८
प्रा. डॉ. एस. आर. पाटील मो. ९४२३२७८२२६	प्रा. रोहित पोवार मो. ९७३०३२८०७९
✻ भाग ३ :	✻ भाग ३ :
प्रा. डॉ. एस.बी. देसाई मो. ९४२१११३८६८	प्रा. एस. एन. झेंडे मो. ७७९८९४३१७५

शिष्यवृत्ती विभाग - डॉ. एस. आर. पाटील (कला)   डॉ. एस. के. सावंत (शास्त्र)

प्रवेश समिती सदस्यांच्या सहीशिवाय अर्ज ऑनलाईन भरू नयेत असे अर्ज स्वीकारले जाणार नाही.

अर्ज विहित शुल्कासह कार्यालयामध्ये भरून आपला प्रवेश निश्चित करावा.

✻ टिप : महाविद्यालय सुरू झाल्यानंतर काही कारणास्तव प्रवेश रद्द करावयाचा झाल्यास विद्यार्थ्यास पहिल्या सत्राची संपूर्ण फी भरावी लागेल.

✻ शिकविण्याचे माध्यम : कला शाखा - मराठी
शास्त्र शाखा - इंग्रजी

७. विषय (कला विभाग)

बी. ए. भाग १ अनुदानित तुकड्या २ (या वर्गासाठी एकूण ६ पेपर असतात).

जून २०२४ पासून U.G.C. पासून महाराष्ट्र शासन यांच्या निर्देशाप्रमाणे आणि शिवाजी विद्यापीठाच्या आदेशान्वये नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी करण्यात येणार आहे.

बी. ए. भाग -१ प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी खालीलपैकी
✻ विषय ग्रुप निवडावा.   पहिल्या १ तुकडीसाठी विद्यार्थी संख्या
१. मराठी, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र किंवा भूगोल...............४०
२. हिंदी, समाजशास्त्र, इतिहास ६०
३. इंग्रजी, अर्थशास्त्र, भूगोल......................................२०
वरीलपैकी एका निवडलेल्या ग्रुपनुसार
1. O.E.
2. SEC
3. AEC
4. IKS आणि VEC
5. C.C. आणि CEP
हे विषय राहतील.

अंतिम विषय निवडीसाठी दि. १ जून २०२४ ते १५ जून २०२४ या दरम्यान प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी विषय निवड मार्गदर्शन सत्र मंगळवार दि. १८ जून २०२४ रोजी सकाळी ११ वा. होईल या सत्रास प्रत्येकाने उपस्थित राहून आपले विषय निवडावयाचे आहेत. त्यानंतर प्रत्येक आठवड्याच्या मंगळवारी विषय निवड मार्गदर्शन सत्र आयोजित केले जाईल. त्यास उपस्थित राहून आपले अंतिम विषय निश्चित करावी लागेल. विषय निवड सत्रास गैरहजर राहिल्यास प्रवेश समिती देईल ते विषय घ्यावे लागतील. त्याबाबत नंतर कोणतीही तक्रार चालणार नाही.

बी. ए. भाग २ (अनुदानित तुकड्या २) (या वर्गासाठी एकूण सात पेपर असतात)

सन २०१९-२० पासून सी.बी.सी.एस. पद्धतीने सुरु

अ. अनिवार्य विषय :(Compulsory Subjects)
१. इंग्रजी - (Compulsory)   २. पर्यावरण अभ्यास
३. I. D. S. (इंटर डिसिप्लनरी सब्जेक्ट : एक पेपर)
I. D. S. विषय निवडताना पुढील तक्ता पाहावा. P. A. विना अनुदानित

आय. डी. एस. विषय	बी. ए. भाग– २ ला या पैकी एक ऐच्छिक विषय असेल तर
सत्र तिसरे : भारतातील सामाजिकसुधारणांचा इतिहास सत्र चौथे : महाराष्ट्रातील सुधारणांचा इतिहास	मराठी, इतिहास, समाजशास्त्र,राज्यशास्त्र,अर्थशास्त्र
कामगार कल्याण (L. W.)	समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र
सहकार (Co -Operation)	अर्थशास्त्र, इतिहास, राज्यशास्त्र, समाजशास्त्र
लोक प्रशासन (P. A.विना अनुदानित)	इंग्रजी, हिंदी, भूगोल, राज्यशास्त्र

ब. ऐच्छिक विषय : (Optional Subjects)

१.	मराठी/हिंदी/इंग्रजी /अर्थशास्त्र	या दोन ग्रुपपैकी २ विषय निवडावेत. त्या दोन विषयाचे दोन –दोन पेपर असतील एका ग्रुपमधील दोन विषय निवडता येणार नाहीत.
२.	समाजशास्त्र/राज्यशास्त्र/इतिहास भूगोल	

बी. ए. भाग ३ (अनुदानित तुकडी १)

(या वर्गासाठी एकूण सहा पेपर असतात)

अ. **अनिवार्य विषय :**(Compulsory Subject) १. इंग्रजी

ब. **ऐच्छिक विषय :** (Optional Subjects)

बी. ए. भाग दोन या वर्गात अभ्यासलेल्या दोन ऐच्छिक विषयापैकीच एक विषय स्पेशल विषय म्हणून निवडावा लागेल. खालीलपैकी कोणताही एक स्पेशल विषय म्हणून निवडता येईल. त्या स्पेशल विषयाचे **पाच पेपर** असतील.

१. मराठी २. हिंदी ३. इंग्रजी
४. इतिहास ५. समाजशास्त्र ६. राज्यशास्त्र
७. अर्थशास्त्र (विना अनुदानित)

विषय (शास्त्र विभाग)

बी.एस्सी. भाग १ अनुदानित तुकडी १ व विनाअनुदानित तुकडी दोन
(या वर्गासाठी एकूण पाच विषय अभ्यासावयाचे असतात)
सन २०१८-१९ पासून सी.बी.सी.एस. पद्धतीने सुरू

अ) अनिवार्य विषय : (Compulsory Subject)

Semester -I : IKS (Indian knowledge systems)
Semester -II : Democracy

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री (मौनीनगर)
माहितीपत्रक, सन २०२४-२५

ब) **O.E.** (open elective)
Marathi / Hindi / English
(यापैकी कोणताही एक विषय निवडावा.)

क) **ऐच्छिक विषय -** (optional subject)
(खालील अभ्यास गटापैकी कोणताही एक गट निवडावा.)

GROUP-A

1. PHYSICS, CHEMISTRY, MATHEMATICS	6. PHYSICS, STATISTICS, COMP. SCIENCE
2. PHYSICS, CHEMISTRY, STATISTICS	7. CHEMISTRY, STATISTICS, COMP. SCIENCE
3. PHYSICS, MATHEMATICS, STATISTICS	8. CHEMISTRY, MATHEMATICS, COMP. SCIENCE
4. CHEMISTRY, MATHEMATICS, STATISTICS	9. MATHEMATICS, STATISTICS, COMP. SCIENCE
5. PHYSICS, MATHEMATICS, COMP. SCIENCE	10. CHEMISTRY,PHYSICS, COMP. SCIENCE

GROUP-B

1. CHEMISTRY, PHYSICS, BOTANY	5. BOTANY, ZOOLOGY, COMP. SCIENCE
2. CHEMISTRY, BOTANY, ZOOLOGY	6. PHYSICS, ZOOLOGY, COMP. SCIENCE
3. CHEMISTRY, PHYSICS, ZOOLOGY,	7. PHYSICS, BOTANY, COMP. SCIENCE
4. CHEMISTRY, ZOOLOGY, COMP. SCIENCE	

बी. एस्सी. भाग २ अनुदानित तुकडी एक व विनाअनुदानित तुकडी एक

अ) **अनिवार्य विषय** : (Compulsory Subject)
Environmental studies (पर्यावरण अभ्यास)

क) **ऐच्छिक विषय -** (optional subject) **सन २०१९-२० पासून सीबीसीएस पद्धतीने सुरू खालील अभ्यास गटापैकी कोणताही एक निवडावा.**

1. PHYSICS, MATHEMATICS, STATISTICS	10. PHYSICS, BOTANY, STATISTICS
2. PHYSICS, CHEMISTRY, MATHEMATICS	11. PHYSICS, MATHEMATICS, COMP. SCIENCE
3. PHYSICS, CHEMISTRY, STATISTICS	12. PHYSICS, STATISTICS, COMP. SCIENCE
4. CHEMISTRY, BOTANY, ZOOLOGY	13. MATHEMATICS, STATISTICS, COMP. SCIENCE
5. PHYSICS, CHEMISTRY, BOTANY	14. BOTANY, ZOOLOGY, COMP. SCIENCE
6. CHEMISTRY, MATHEMATICS, STATISTICS	15. CHEMISTRY, BOTANY, COMP. SCIENCE
7. PHYSICS, CHEMISTRY, ZOOLOGY	16. CHEMISTRY, ZOOLOGY, COMP. SCIENCE
8. PHYSICS, BOTANY, ZOOLOGY	17. PHYSICS, ZOOLOGY, COMP. SCIENCE
9. CHEMISTRY, BOTANY, STATISTICS	18. PHYSICS, CHEMISTRY, COMP. SCIENCE
	19. CHEMISTRY, MATHEMATICS, COMP. SCIENCE

बी. एस्सी. भाग ३ अनुदानित तुकडी एक व विनाअनुदानित तुकडी एक या वर्गासाठी एकूण पाच पेपर असतात.

अ. **अनिवार्य विषय : इंग्रजी** (Compulsory Subject)

ब. **ऐच्छिक विषय :** (Optional Subject) कोणताही एक

1. PHYSICS 2. CHEMISTRY 3. BOTANY
4. COMP.Sc.(Non Grant) 5. STATISTICS (Non Grant)

८. शारीरिक शिक्षण

बी. ए. व बी. एस्सी. भाग १ च्या विद्यार्थ्यांकरीता शारीरिक शिक्षण अनिवार्य असून शारीरिक शिक्षणाच्या तासिकांना उपस्थिती आवश्यक असते. शारीरिक शिक्षणाची वार्षिक परीक्षा १० गुणांची असते. विद्यार्थी एक किंवा दोन विषयात विशिष्ट गुणांने नापास होत असल्यास सदर शारीरिक शिक्षणाच्या गुणांचा फायदा भाग १ च्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठाच्या नियमानुसार उत्तीर्ण होण्याकरीता मिळू शकतो. मात्र असा फायदा दिलेल्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठाच्या अन्य नियमानुसार सवलतींच्या गुणांचा (कंडोनेशन मार्क्स) फायदा मिळत नाही. तसेच कोणतीही श्रेणी मिळविण्यासाठी गुणांचा फायदा दिला जात नाही.

९. विद्यापीठ परीक्षा फॉर्म भरण्यास पात्र ठरण्यासाठी महत्वाचे नियम

१. विद्यार्थ्याची वर्षातील किमान उपस्थिती ८० टक्के असली पाहिजे.

२. अभ्यासक्रमात नियुक्त केलेले स्वाध्याय, चाचण्या व प्रात्याक्षिके पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

३. शास्त्र शाखेच्या विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी प्रयोगवह्या(जर्नल्स)तपासून सह्या घेणे आवश्यक आहे.

४. वेळोवेळी घेतल्या जाणाऱ्या घटक चाचण्या व प्रात्याक्षिक परीक्षांना उपस्थित राहून विद्यार्थ्याने किमान गुण मिळविणे अत्यावश्यक आहे.

५. केवळ फॉर्म भरला म्हणजे परीक्षेला बसता येईलच असे नाही. फॉर्म भरल्यानंतरही नियमित उपस्थिती, शिस्तबद्ध वर्तणूक, स्वाध्याय व प्रात्याक्षिके यांची पूर्तता वेळेत आवश्यक आहे.

६. शिवाजी विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे ज्या वर्गात प्रवेश घेतला असेल त्या वर्गाचा अभ्यासक्रम प्रवेश घेतल्यापासून सहा वर्षाच्या आत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्या वर्गाचा परफॉर्मन्स रद्द होतो.

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री (मौनीनगर)
माहितीपत्रक, सन २०२४-२५

१०. शैक्षणिक कामकाजाची वेळ

महाविद्यालयाचे कला व शास्त्र शाखेचे वर्ग सकाळी १०.३० ते ३.३० पर्यंत असतात
सोमवार ते शनिवार शैक्षणिक कामकाज चालते.
महाविद्यालयाची साप्ताहिक सुट्टी रविवारी असते.

कार्यालयीन कामकाजाची वेळ -	सकाळी १० ते सायंकाळी ५ पर्यंत
विद्यार्थी संपर्क वेळ	कला विभाग : सकाळी १०.३० ते दु.३.३० पर्यंत शास्त्र विभाग : सकाळी १०.३० ते दु.३.३० पर्यंत
कला व शास्त्र तासांची वेळ	सकाळी १०.३० ते ३.३० पर्यंत
ग्रंथालय वेळ	सकाळी १०.०० ते ५.०० पर्यंत

११. परीक्षा व मूल्यमापन पद्धती

अ) विद्यापीठ परीक्षा पद्धती :

शिवाजी विद्यापीठाने सन २०१०-११ पासून बी. ए. व बी. एस्सी. भाग १ या वर्गाकरीता सेमीस्टर पद्धती अवलंबिली आहे. सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षासाठी बी. ए. व बी. एस्सी. भाग २ साठी तसेच २०१२-१३ या शैक्षणिक वर्षापासून बी.ए.व बी.एस्सी. भाग ३ या वर्गासाठी सेमीस्टर पद्धत अवलंबली आहे.

बी. ए. व बी. एस्सी. भाग १,२ व ३ करीता पहिल्या व दुसऱ्या सत्रासाठी स्वतंत्रपणे ४० गुणांची लेखी परीक्षा होईल.यामध्ये किमान १४ गुण मिळविणे आवश्यक आहे.

ब) अंतर्गत परीक्षा पद्धती :

बी. ए. भाग ३ मधील विद्यार्थ्यास पाचव्या सत्रामध्ये १० गुणांसाठी एका चर्चासत्रात सहभागी व्हावे लागेल. तर सहाव्या सत्रामध्ये १० गुणांचा प्रकल्प पूर्ण करावा लागेल. प्रत्येक सत्रात किमान ४ गुण मिळवावे लागतील. बी.एस्सी. भाग ३ या वर्गातील विद्यार्थ्यास पाचव्या व सहाव्या सेमीस्टर पूर्वी प्रत्येक विषयाचा १० गुणांचा सेमीनार /प्रकल्प / गृहपाठ पूर्ण करावा लागेल.

१२. महाविद्यालयाचे नियम

१. महाविद्यालयातील लेक्चर्स, प्रॅक्टिकल व मूल्यमापन परीक्षांना नियमितपणे हजर असलेच पाहिजे. गैरहजर विद्यार्थ्यावर दंडात्मक कारवाई केली जाईल.
२. विद्यार्थ्याजवळ नेहमी ओळखपत्र असणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्याचे ओळखपत्र हरवल्यास अथवा वेळेत न काढल्यास रू. ५०/- दंड होईल. तसेच प्रतिज्ञापत्र सादर केल्याशिवाय नवीन ओळखपत्र मिळणार नाही.
३. वर्ग चालू असताना व्हरांड्यात अथवा वर्गासमोर रेंगाळू नये. वर्गातील इतर विद्यार्थ्यांना आपल्या वर्तनाने त्रास होणार नाही याची खबरदारी घ्यावी.
४. महाविद्यालयाचा विद्यार्थी नसलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने परवानगीशिवाय महाविद्यालयाच्या आवारात प्रवेश करू नये.
५. महाविद्यालयाच्या मालमत्तेची प्रत्येकाने काळजी घ्यावी. भिंती, दरवाजे, काचा, फळे, पंखे, लाईट, डेस्क,संगणक इ.ची मोडतोड अथवा खराबी केल्यास कडक कारवाई केली जाईल.
६.ई.बी.सी. तसेच इतर सवलती मिळणाऱ्या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती समाधानकारक (८०%) नसल्यास सदर सवलत रद्द होईल.
७. प्राचार्यांच्या पूर्व संमतीखेरीज महाविद्यालयात कोणतेही मंडळ स्थापन करता येणार नाही. वा कोणतेही कार्यक्रम घेता येणार नाहीत. कार्यक्रमासाठी निधी गोळा करता येणार नाही.
८. गावातील मंडळाच्या नावाचे शर्ट परिधान करून महाविद्यालयात येऊ नये.
९. महाविद्यालयाच्या प्रतिष्ठेस व शिस्तीस बाधा येईल असे कोणतेही वर्तन विद्यार्थ्याने महाविद्यालयात व महाविद्यालयाच्या आवारात करू नये.
१०. विद्यार्थ्यांनी नियमित नोटीस बोर्ड पहावा.
११. वेळोवेळी केलेले नियम विद्यार्थ्यांना बंधनकारक राहतील.
१२. नियमासंबंधीचा अंतिम अधिकार प्राचार्यांना आहे.
१३. प्राचार्यांच्या पूर्वसंमतीशिवाय कॉलेजमध्ये चाचणी परीक्षांना व प्रात्याक्षिकांना अनुपस्थित राहता येणार नाही.
१४. शास्त्र शाखेच्या विद्यार्थ्यांनी सर्व विषयांची जर्नल्स त्या-त्या वेळी आपल्या विषय शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाने वेळेत पूर्ण करणे बंधनकारक आहे.
१५. सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षापासून विद्यार्थी विद्यार्थिनींना ड्रेसकोड बंधनकारक केला आहे.

१३. विविध शिष्यवृत्या

१.अनुसूचित जाती, जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग, आणि इतर मागासवर्गीय शिष्यवृत्ती (SC, ST, VJNT, SBC, OBC,)

जे विद्यार्थी वरील प्रवर्गातील असतील त्यांना ही शिष्यवृत्ती मिळते. अशा विद्यार्थ्यांनी एच. एस. सी. पास झाल्याबरोबर महाविद्यालयात प्रवेश घेतला पाहिजे. शिक्षण क्रमात खंड असल्यास मॅजिस्ट्रेटसमोर रू. १००/- च्या स्टॅम्पवर .

जे विद्यार्थी वरील प्रवर्गातील असतील त्यांना ही शिष्यवृत्ती मिळते. अशा विद्यार्थ्यांनी एच. एस. सी. पास झाल्याबरोबर महाविद्यालयात प्रवेश घेतला पाहिजे. शिक्षण क्रमात खंड असल्यास मॅजिस्ट्रेटसमोर रू. १००/- च्या स्टॅम्पवर कारण लिहून दिले पाहिजे. जे विद्यार्थी अनुसूचित जाती व जमाती या प्रवर्गात येतात व ज्यांच्या वडिलांचे / पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रू २,५०,०००/-(रू. दोन लाख पन्नास हजार) पेक्षा कमी असल्यास त्यांना पूर्ण शिष्यवृत्ती मिळते.

जे विद्यार्थी विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्गीयामध्ये येतात ज्यांच्या वडिलांचे /पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रू. १,००,०००/- (एक लाख) पेक्षा कमी असेल तर पूर्ण शिष्यवृत्ती मिळते.

सदर शिष्यवृत्तीसाठी **जात प्रमाणपत्र व तहसिलदारांच्या सहीचा उत्पन्नाचा दाखला असणे आवश्यक आहे.**

वरील सर्व प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या वडिलांचे / पालकांचे वार्षिक उत्पन्न हे कमाल मर्यादेपेक्षा जास्त असल्यास त्यांनी फ्री शिप अर्ज सादर करावेत. तरच त्यांना त्यांनी भरलेली फी व इतर फी परत मिळेल. नापास विद्यार्थी सदर शिष्यवृत्तीसाठी पात्र ठरत नाहीत.

मागासवर्गीय शिष्यवृत्ती मिळण्यासाठी भाग १ मधील विद्यार्थ्यांनी खालील गोष्टींची पूर्तता करावी.

१) अर्ज ऑनलाईन भरणे आवश्यक आहे.
२) अर्ज ऑनलाईन भरून त्याची प्रत त्वरीत कार्यालयात सादर करावी. भाग १ च्या विद्यार्थ्यांनी आपला युजर आयडी व पासवर्ड लिहून ठेवावा.
३) अर्जातील सर्व कॉलम भरावेत.

४) अर्जातील कास्ट सर्टिफिकेट प्रांत कार्यालयाचेच असणे आवश्यक आहे.
५) डिक्लेरेशन ऑफ इन्कम येथे वडिलांची सही आवश्यक आहे. अंगठा असल्यास दस्तूर लावणाऱ्याची सही असावी.
६) शाळा सोडल्याचा दाखला, उत्पन्नाचा दाखला, जातीचा दाखला व मार्कलिस्टची प्रमाणीत केलेली सत्यप्रत जोडणे आवश्यक आहे.
७) बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखा, बिद्री येथे सेव्हिंग खाते उघडणे आवश्यक आहे. फॉर्म सोबत त्याची झेरॉक्स जोडणे आवश्यक.८) विना अनुदानित तत्वावरील विषयास प्रवेश घेतल्यास स्कॉलरशीप मिळत नाही. याची नोंद घ्यावी उदा. बी.एस्सी.३ कडील संगणकशास्त्र, संख्याशास्त्र व बी.ए. ३ कडील अर्थशास्त्र.
९) भाग २ व ३ मधील विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन फॉर्म भरू नयेत. केवळ प्रवेश पावती व कास्ट सर्टिफिकेट कार्यालयात नूतनीकरणासाठी जमा करावेत.

आपण भरलेली माहिती बरोबर असल्याची खात्री करून आपली व वडिलांची स्वाक्षरी करून घ्यावी. B.C. स्कॉलरशीपचे फॉर्म वेळेवर भरू न शकणाऱ्या विद्यार्थ्याकडून संपूर्ण शिक्षण फी घेतली जाईल. याची नोंद घ्यावी.

२. अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यासाठी शिष्यवृत्ती -

अ) उत्पन्नाचा दाखला - तहसिलदार यांनी प्रमाणीत केलेला (उत्पन्न मर्यादा, रू. २ लाख)

ब) मागील परीक्षेत ५० टक्यांपेक्षा जास्त गुण असणे आवश्यक आहे.

क) फॉर्म ऑनलाईन भरणे. **ड)** अधिक माहितीसाठी श्री. तळेकर व्ही.डी. यांना भेटावे.

इ) फक्त महाराष्ट्र राज्यातील मुस्लिम, पारशी, शीख, बौद्ध आणि जैन समाजातील गुणवत्ता धारक विद्यार्थ्यांना लाभ घेता येईल.

ई) पात्रता -दारिद्र्य रेषेखालील विद्यार्थ्यांना ज्यांचे उत्पन्न कमी आहे अशा विद्यार्थ्यांना प्रथम प्राधान्य आहे.

उ) आवश्यक कागदपत्रे - मार्कलिस्ट झेरॉक्स, दाखला झेरॉक्स, रेशन कार्ड झेरॉक्स, १००/- रू. स्टॅम्प ॲफिडेव्हिट उत्पन्न व अल्पसंख्यांक असल्याबद्दल कार्यकारी दंडाधिकारी यांचा दाखला तालुका पातळीवरील असणे आवश्यक आहे.

ऊ) इतर कोणतीही स्कॉलरशीप घेतल्यास या शिष्यवृत्तीचा लाभ घेता येणार नाही.

३. अपंग विद्यार्थी शिष्यवृत्ती -

अस्थिव्यंगामुळे अपंग झालेल्या विद्यार्थ्यांना सदर शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येते. मागील परीक्षेत किमान ४० टक्के पेक्षा जास्त गुण मिळवलेल्या अपंग विद्यार्थ्यांना सदर शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करता येतो. विहित नमुन्यातील अर्ज, व्यंग स्पष्ट दिसेल असा फोटो, जन्मतारखेचा दाखला, तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला, मागील परीक्षेची गुणपत्रिका, मेडिकल सर्टिफिकेट, रेशनकार्ड झेरॉक्स, अर्जावर सिव्हील सर्जनची सही आवश्यक आहे. अर्ज दिनांक ३० जून पर्यंत करावा

४. राजर्षी छ. शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती - (ई.बी.सी.)

अ) या योजनेचा लाभ ज्या विद्यार्थ्यांच्या आई-वडिलांचे, आई-वडील हयात नसल्यास पालकांचे उत्पन्न रू. ८,००,०००/- पेक्षा जास्त नाही अशा विद्यार्थ्यांनाच घेता येतो.

ब) जे विद्यार्थी/विद्यार्थिनी खुल्या (जशिप) प्रवर्गातील असतील त्यांनी राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना (ई.बी.सी.) फॉर्म ऑनलाईन पद्धतीने भरावेत.

क) राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना (ई.बी.सी.) अर्जाच्या हार्ड कॉपीसोबत मे. तहसिलदार यांच्या सहीचा १ एप्रिल २०२१ नंतर काढलेला पालकांचा उत्पन्नाचा दाखला (मूळ प्रत) जोडावा.

ड) फी माफीची सवलत मिळणे पुढील बाबीवर अवलंबून आहे.

१) नियमित उपस्थिती	२) समाधानकारक प्रगती
३) चांगली वर्तणूक	४) अंतर्गत परीक्षांना उपस्थिती

५. शिवाजी विद्यापीठ गुणवत्ता शिष्यवृत्ती -

बारावी कला व शास्त्र विद्याशाखेत ६० टक्के पेक्षा अधिक गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शिवाजी विद्यापीठ गुणवत्ता शिष्यवृत्तीसाठी विहित नमुन्यातील अर्ज १५ ऑगस्टपर्यंत करावेत.

६. प्राथमिक/माध्यमिक शिक्षकांच्या मुला-मुलींना फी सवलत-

प्राथमिक / माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या मुला-मुलींना त्यांच्या आई-वडिलांचे उत्पन्न विचारात न घेता फी माफीची सवलत मिळते.

७. आजी/माजी सैनिकांच्या मुलांना फी सवलत-

आजी -माजी सैनिकांच्या मुलांना प्रवेश घेतांना प्रवेश फी व शिक्षण फी भरावी लागेल. महाराष्ट्र शासनाच्या राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत आजी -माजी सैनिकांच्या मुलांना शिक्षण फी परत मिळणार आहे. याशिवाय दोन्ही सत्रांची परीक्षा फी शासन आजी-माजी सैनिकांच्या मुलांच्या बँक खात्यामध्ये परस्पर जमा करेल.

ज्यांचे वडील सध्या सैन्यात अथवा निवृत्त जवान असतील त्यांना ही सवलत मिळते.

अ) विहित नमुन्यातील अर्जाच्या दोन प्रती प्रवेश अर्जासोबत सादर कराव्यात.
ब) डिक्लेरेशन फॉर्म भरलेला असावा.
क) मा. जिल्हाधिकारी व अध्यक्ष, जिल्हा सैनिक, नाविक, वैधानिक मंडळ, कोल्हापूर यांचा दाखला सोबत जोडावा.

८. स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना फी सवलत-

स्वातंत्र्य सैनिकाच्या मुलां-मुलींना ही फी सवलत मिळते. सवलतीसाठी उत्पन्नाची अट नाही.

९. राष्ट्रीय गुणवत्ता व राज्य शासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती-

अ) विहित नमुन्यातील अर्जाच्या दोन प्रती प्रवेश अर्जासोबत सादर कराव्यात.
ब) स्वातंत्र्य सैनिक सन्मान पत्राच्या दोन सत्य प्रती.
क) मागील वर्षी ही सवलत जेथे चालू होती तेथील प्रमुखाकडून त्या सवलत मंजुरीच्या पत्राचा नंबर व दिनांक लेखी आणावा.
ड) करारनामा - दोन प्रती इ) वार्षिक परीक्षेच्या गुणपत्रिका-दोन प्रती
ई) विद्यार्थी जिल्हा बदलून आला असल्यास त्या जिल्ह्याच्या शिक्षणाधिकाऱ्यांचे सही शिक्क्यानिशी जिल्हा बदलल्याचा दाखला.

सदर शिष्यवृत्ती एकदा मंजूर झाल्यास पुढे प्रत्येक वर्षासाठी नूतनीकरण करावे लागते.नूतनीकरण होण्यासाठी वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झाले पाहिजे. वार्षिक परीक्षेचा निकाल लागताच विद्यार्थ्याने आपले मार्कलिस्ट व त्याची सत्य प्रत यासह नूतनीकरण अर्ज करावयाचा आहे. अन्य कॉलेजमधून आलेल्या विद्यार्थ्यांनी आपला प्रोग्रेस रिपोर्ट पूर्वीच्या कॉलेजमधून भरून आणणे आवश्यक आहे.

१०. अपघात विमा योजना -

रू. ५०/- वार्षिक विमा हप्त्यापोटी विद्यार्थी व पालकांना विमा सुरक्षितता ही २४ तास ३६५ दिवस मिळू शकते. सर्व भारतामध्ये कोठेही अपघात झाल्यास रू. १,५०,०००/- (एक लाख पन्नास हजार) पर्यंत रक्कम मिळू शकते.
१) अपघात वैद्यकिय मदत निधी २०/- रू. फक्त विद्यार्थ्यांसाठी
२) **कल्याण निधी-** ५०/- रू. विद्यार्थी, शिक्षक २००/- रू. व शिक्षकेत्तर १००/- रू.

या व्यतिरिक्त शासन व विद्यापीठ नियमानुसार लागू असलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांना कल्याणकारी योजनेचा लाभ दिला जातो. त्याची माहिती विद्यापीठ संकेतस्थळावर www.unishivaji.ac.in→ Students → Students→Welfare Department of students Welfare Department येथे मिळेल.

*** अधिक माहितीसाठी श्री. देसाई आर. एम. यांना भेटावे. ***

सन - २०२४-२५

प्रथम सत्र- १५ जून ते ऑक्टोबर २०२४

द्वितीय सत्र - ११ नोव्हेंबर ते ३० एप्रिल २०२५

*** प्रत्येक वर्गाच्या अनुदानीत मंजूर तुकडीमध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना (ई. बी. सी.) सवलतीचा लाभ मिळेल. मंजूर संख्येपेक्षा जादा प्रवेश दिलेल्या विद्यार्थ्यांना मा. लेखाधिकारीसाो यांच्या आदेशानुसार विना अनुदानीत तुकडीमध्ये प्रवेश दिला जाईल. त्याच्याकडून विद्यापीठ नियमानुसार पेईंग विद्यार्थ्याप्रमाणे शिक्षण फी आकारली जाईल.**

प्राचार्य,
प्रा. (डॉ.) संजय पाटील
दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

NEP-2020 (2.0): Credit Framework for UG (BA) Programmes under Faculty of HUMANITIES

SEM (Level)	COURSES			OE	VSC/ SEC	AEC/ VEC / IKS	OJT/FP/CEP/ CC/RP	Total Credits	Degree/Cum. Cr. MEME
	Course-1	Course-2	Course-3						
SEM I (4.5)	DSC-I (4)	DSC-I (4)	DSC-I (4)	OE-1 (2)	SEC-I (2)	AEC - ENG - I (2) IKS Generic (2)	CC (2)	22	UG Certificates 44
SEM II (4.5)	DSC-II (4)	DSC-II (4)	DSC-II (4)	OE-2 (2)	SEC-II (2)	AEC - ENG - II (2) VEC - DEC (2)	CEP (2)	22	
Credits	4+4=8	4+4=8	4+4=8	2+2=4	2+2=4	4+4=8	2+2=4	44	Exit Option: 4 credit Skill/NSQF/Internship
	MAJOR		MINOR						
	MAJOR	ELECTIVE							
SEM III (5.0)	MAJOR -III (4) MAJOR -IV (4)	-	MINOR- (4)	OE-3 (2)	VSC- I (2) SEC III (02)	AEC - ENG - III (2) IKS Specific (2)	-	22	UG Diploma 88
SEM IV (5.0)	MAJOR -V (4) MAJOR -VI (4)	-	MINOR- (4)	OE-4 (2)	VSC- II (2) SEC IV (02)	AEC - ENG - IV (2) VEC - EVS (2)	-	22	
Credits	8+8=16		4+4=8	2+2=4	4+4=8	4+4=8	-	44	Exit Option: 4 credit Skill/NSQF/Internship
SEM V (5.5)	MAJOR -VII (4) MAJOR -VIII (4) MAJOR -IX (2)	MAJOR-EL-1 (4)	MINOR- (4)	OE-5 (2)	-	-	FP - (02)	22	UG Degree 132
SEM VI (5.5)	MAJOR -X (4) MAJOR -XI (4) MAJOR -XII (2)	MAJOR-EL-II (4)	MINOR- (4)	-	-	-	OJT - (04)	22	
Credits	10+10=20	4+4=08	4+4=08	2+0=2	-	-	2+4=6	44	
Total Credits	8+16+20+8+8		8+8+8	4+4+2	4+8	8+8	4+6		
	60		24	10	12	16	10	132	
SEM VII (6.0)	MAJOR -XIII (4) MAJOR -XIV (4) MAJOR -XV (4) MAJOR -XVI (2)	MAJOR -El-3 (4)	RM-I (4)	-	-	-	-	22	Four Year UG Honours Degree 176
SEM VIII (6.0)	MAJOR -XVII (4) MAJOR -XVIII (4) MAJOR -XIX (4) MAJOR -XX (2)	MAJOR-El-4 (4)	-	-	-	-	OJT (04)	22	
Credits	14+14=28	4+4=08	4+0=4	-	-	-	0+4=4	44	
Total Credits	60+28+8								
	96		28	10	12	16	14	176	
SEM VII (6.0)	MAJOR -XXI (4) MAJOR -XXII (4) MAJOR -XXIII (2)	MAJOR -El-3 (4)	RM-I (4)	-	-	-	RP- (4)	22	Four Year UG Honours With Research Degree 176
SEM VIII (6.0)	MAJOR -XXIV (4) MAJOR -XVX (4) MAJOR -XXVI (2)	MAJOR-El-4 (4)	-	-	-	-	RP- (8)	22	
Credits	10+10=20	4+4=08	4+0=04	-	-	-	4+8=12	44	
	60+20+8								
Total Credits	88		28	10	12	16	22	176	

Note:

- University may decide to offer maximum of three subjects (Courses) in the first year. The student may select one subject out of combination of three subjects (Courses), (which a student has chosen in the first year) as a **MAJOR** subject (Course) and one subject (Course) as **MINOR** Subject in the second year. Thereby it is inferred that the remaining third subject (Course) shall stand discontinued.
- **DSC: Discipline Specific Course**
- **MAJOR:** Mandatory /Elective
- **MINOR:** Course may be from different disciplines of same faculty of DSC Major
- **OE (Open Elective):** Elective courses/**Open Elective to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major.**
- **VSC/ SEC: Vocational Skill Courses (MAJOR related)/ Skill Enhancement Courses**
- **AEC/ VEC / IKS:** Ability Enhancement Courses (English, Modern Indian Language)/Value Education Courses (Sem. II - Democracy, Elections & Indian Constitution, (DEC) Sem. IV – Environmental Studies (EVS)/ Indian Knowledge System (Generic & Specific))
- **OJT/FP/RP/CEP/CC:** On-Job Training (Internship/Apprenticeship) / Field Project (Major related)/ Research Projects (Major related) Community Engagement **(Major related)/ Co-Curricular courses(CC)** such as Health & Wellness, Yoga Education, Sport, and Fitness, Cultural activities, NSS/NCC and Fine /applied/visual/performing Arts / Vivek Vahini etc.

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री (मौनीनगर)
माहितीपत्रक, सन २०२४-२५

SHIVAJIUNIVERSITY,KOLHAPUR

NEP-2020 (2.0): Credit Framework for UG(B. Sc.) Programme under Faculty of Science and Technology

SEM (Level)	COURSES			OE	VSC/SEC	AEC/VEC/IKS	OJT/FP/CEP /CC/RP	Total Credits	Degree/Cum. Cr. MEME
	Course-1	Course-2	Course-3						
SEMI (4.5)	DSC-I(2) DSC-II (2) DSC P-I(2)	DSC-I(2) DSC-II (2) DSC P-I(2)	DSC-I(2) DSC-II (2) DSC P-I(2)	OE-1(2) (T/P)		IKS-I(2)		22	UG Certificate 44
SEMII (4.5)	DSC-III(2) DSC-IV (2) DSC P-II(2)	DSC-III(2) DSC-IV (2) DSC P-II(2)	DSC-III(2) DSC-IV (2) DSC P-II(2)	OE-2(2) (T/P)		VEC-I(2) (Democracy, Election and Constitution)		22	
Credits	8(T)+4(P)=12	8(T)+4(P)=12	8(T)+4(P)=12	2+2=4 (T/P)	–	2+2=4	–	44	Exit Option: 4 credits NSQF /Internship/Skill courses
	MAJOR		MINOR						
SEMIII (5.0)	Major V(2) Major VI (2) Major P III (2)	–	Minor V(2) Minor VI (2) Minor P III(2)	OE-3(2) (T/P)	VSC I (2) (P) (Major specific) SEC I(2) (T/P)	AEC I(2) (English)	CC-I (2)	22	UG Diploma 88
SEMIV (5.0)	Major VII(2) Major VIII (2) Major P IV (2)	–	Minor VII(2) Minor VIII (2) Minor P IV (2)	OE-4(2) (T/P)	SEC-II(2) (T/P)	AEC-II(2) (English) VEC-II(2) (Environmental studies)	CEP-I(2)	22	
Credits	8(T)+4(P)=12		8(T)+4(P)=12	2+2=4(T/P)	4(T/P)+2(P)=6	2+4=6	2+2=4	44	Exit Option: 4 credits NSQF /Internship/Skill courses
SEMV (5.5)	Major IX(2) Major X (2) Major P V (4)	Major I (ELEC)(2) Major P-I (ELEC) (2)	-	OE-5(2) (T/P)	VSC II (2) (Major specific)(P)	AEC III(2) (English)	OJT (04)	22	UG Degree 132
SEMVI (5.5)	Major XI(2) Major XII (2) Major P VI (4)	Major II (ELEC)(2) Major P-II(2) (ELEC)	-		VSC III (2) (Major specific) (P) SEC III(2) (T/P)	AEC IV(2) (English) IKS 2 (Major specific) (2)	FP-(02)	22	
Credits	8(T)+8(P)=16	4(T)+4(P)=8	-	2(T/P)	2(T/P)+4(P)=6	4+2=6	4+2=6	44	
Total Credits	40+20=60		24	10	12	16	10	132	Exit Option
SEMVII (6.0)	Major -XIII(4) Major -XIV(4) Major(P).-VII(4) Major (P).-VIII(2)	MAJOR III (4) (ELEC)	RM-I(4)	-	-	-		22	UG Honours Degree 176
SEMVIII (6.0)	Major -XV(4) Major -XVI(4) Major (P)- IX(4) Major (P).- X(2)	MAJOR IV (4) (ELEC)	-	-	-	-	OJT(04)	22	
Credits	16(T)+12(P)=28	8(T)	4	-	-	-	04	44	
									Exit Option
Total Credits	68+28=96		28	10	12	16	14	176	
SEMVII (6.0)	Major -XIII (4) Major -XIV (4) Major(P).-VII (2)	MAJOR (4) (ELEC)	RM-I (4)	-		-	RP-4	22	UG Honours with Research Degree 176
SEMVIII (6.0)	Major -XV (4) Major -XVI (4) Major (P)-VIII (2)	MAJOR (4) (ELEC)		-		-	RP-8	22	
Credits	16(T)+4(P)=20	8(T)	4	-	-	-	12	44	
Total Credits	60+28=88		28	10	12	16	22	176	

Note:

- University may decide to offer maximum of three subjects (Courses) in the first year. The student may select one subject out of combination of three subjects (Courses), (which a student has chosen in the first year) as a **MAJOR** subject (Course) and one subject (Course) as **MINOR** Subject in the second year. Thereby it is inferred that the remaining third subject (Course) shall stand discontinued.
- **DSC:** Discipline Specific Course
- **MAJOR:** Mandatory/Elective
- **MINOR:** Course may be from different disciplines of same faculty of DSC Major
- **OE(Open Elective):** Elective courses/**Open Elective to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major.**
- **VSC/SEC: Vocational Skill Courses (MAJOR related)/Skill Enhancement Courses**
- **AEC/ VEC / IKS:** Ability Enhancement Courses (English, Modern Indian Language)/Value Education Courses/ Indian Knowledge System (Generic & Specific))
- **OJT/FP/RP/CEP/CC:** On-Job Training (Internship/Apprenticeship) / Field Project (Major related)/ Research Projects (Major related) Community Engagement **(Major related)/ Co-Curricular courses(CC)** such as Health& Wellness, Yoga Education, Sport, and Fitness, Cultural activities, NSS/NCC and Fine /applied/visual/performing Arts / Vivek Vahini etc.

Instructions to the Students

1. Every student should see the complete syllabus prescribed for the concerned course and take note of all rules and regulations.
2. Attendance of minimum 75% is essential (Please refer ordinances 30 to 37).
3. Students shall follow all the rules and regulations of the University and College thereof
4. The facility to complete another degree through distance mode (externally) is available from academic year 2007-08
5. The results of the university examinations are available at 12525 for B.S.N.L., Landline and Mobile holders. The students can obtain printed copy of their statement of marks from University Website, which can be used for the purpose of verification of marks and to obtain the Xerox copy of accessed answer book.
6. Students can avail the facility of revaluation after getting a Xerox copy of the assessed answer book or verification of the marks.
7. The students having confidence to have change in result due to verification or revaluation can take provisional admission subject to confirmation of change in result due to verification or revaluation.
8. The rules and regulations are available at the University website, www.unishivaji.ac.in Important frequently referred rules are sent to the colleges in the printed booklet forms prepared by the four sections of the University.
9. Students should complete all requirements of the course in due course of time.
10. Students should use only blue ink for all examination works except where permission otherwise permitted to use the other ink is given.
11. The present intake for the certified courses of BA, B.Com. and B.Sc. is 120 students per division.
12. The above mentioned courses are grantable courses and the tuition fee for these courses is for BA Rs.800/- tuition fee, B.Com. Rs.800/- and B.Sc. Rs.800/- respectively. In addition laboratory fee Rs.125/- for B.Sc. course only. The fees for prosessional coureses shall be applicable as per fixed by Shulka Nirdharan Samittee or University.
13. Examination calendar for the University Examination is to be declared in the first week for complete year 2007-08 and student should verify the same and if there is any change needed student should communicate it within fifteen days.
14. Separate certificate will be issued by the University for additional course, if that course is to be started from the academic year 2007-08
15. University is not responsible for any loss or otherwise if a student takes admission to any course other than those approved by University.
16. Every student must possess the necessary student Identity Card issued by the respective college.
17. Every Student should be a member of Student Insurance Scheme.
18. Money/Cash sent to University DD form payable to Finance & Accounts Officer.
19. Take benefit of C.O.Courses / Lead college Scheme activities.
20. The students, parents, citizens shall visit the University website *www.unishivaji.ac.in* for details of the same.

वार्षिक कामकाज नियोजन २०२४-२५

१. स्वागत समारंभ

२. पालक सभा

३. परीक्षा - ऑक्टोबर, नोव्हेंबर

४. माजी विद्यार्थी मेळावा

५. परीक्षा - मार्च-एप्रिल- २०२५

६. शैक्षणिक सहल

७. एन. एस. एस. - डिसेंबर

८. एन. सी. सी.

९. गुणगौरव समारंभ - जानेवारी- फेब्रुवारी

१०. सदिच्छा समारंभ - मार्च

✻ महाविद्यालय वार्षिक शुल्क ✻

अनुदानित तुकडी

तपशील	बी. ए. भाग-१	बी. ए. भाग-२	बी. ए. भाग-३	बी. एस्सी. भाग-१	बी. एस्सी. भाग-२	बी. एस्सी. भाग-३
ग्रंथालय फी	100	100	100	100	100	100
जिमखाना फी	150	150	150	150	150	150
उभ्यासेत्तर उपक्रम फी	10	10	10	10	10	10
विद्यार्थी कल्याण निधी	25	25	25	25	25	25
विद्यापीठ युवक महोत्सव निधी	65	65	65	65	65	65
मॅगेझिन फी	100	100	100	100	100	100
प्रोरेटा कॉन्ट्रिब्युशन	30	30	30	30	30	30
कॉशन मनी / लॅब डिपॉझिट	10	-	-	25	-	-
इलिजिबिलीटी फी	75	-	-	75	-	-
ग्रंथालय डिपॉझिट	100	-	-	100	-	-
प्रयोगशाळा फी	-	-	-	125	-	-
विकास निधी	150	150	150	150	150	150
अश्वमेध निधी	30	30	30	30	30	30
बोनाफाईड	5	5	5	5	5	5
आपत्कालीन निधी	10	10	10	10	10	10
आयकार्ड	100	-	-	100	-	-
अपघात विमा योजना	100	100	100	100	100	100
अग्रणी महाविद्यालय फी	25	25	25	25	25	25
पर्यावरण अभ्यास शुल्क	-	300	-	-	300	-
ई सुविधा शुल्क	50	50	50	50	50	50
एस. एफ. युनिट	10	10	10	10	10	10
सांस्कृतिक शुल्क	100	100	100	100	100	100
युथ होस्टेल	50	50	50	50	50	50
विद्यार्थी अपघात वैद्यकीय मदत	20	20	20	20	20	20
ज्युबिली फंड	25	25	25	25	25	25
कॉलेज परीक्षा फी	15	15	15	15	15	15
नॅक फी	100	100	100	100	100	100
एकूण रूपये -	1455/-	1470/-	1170/-	1595/-	1470/-	1170/-

✻ महाविद्यालय वार्षिक शुल्क ✻ पेइंग विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेश फी

तपशील	बी. ए. भाग-१	बी. ए. भाग-२	बी. ए. भाग-३	बी. एस्सी. भाग-१	बी. एस्सी. भाग-२	बी. एस्सी. भाग-३
प्रवेश फी	10	10	10	10	10	10
शिक्षण फी (अनुदानित)	800	800	800	800	800	800
ग्रंथालय फी	100	100	100	100	100	100
जिमखाना फी	150	150	150	150	150	150
उभ्यासेत्तर उपक्रम फी	10	10	10	10	10	10
विद्यार्थी कल्याण निधी	25	25	25	25	25	25
विद्यापीठ युवक महोत्सव निधी	65	65	65	65	65	65
मॅगेझिन फी	100	100	100	100	100	100
प्रोरेटा कॉन्ट्रिब्युशन	30	30	30	30	30	30
कॉशन मनी / लॅब डिपॉझिट	10	-	-	25	-	-
इलिजिबिलीटी फी	75			75		
ग्रंथालय डिपॉझिट	100	-	-	100	-	-
प्रयोगशाळा फी	-	-	-	125	-	-
विकास निधी	150	150	150	150	150	150
अश्वमेध निधी	30	30	30	30	30	30
बोनाफाईड	5	5	5	5	5	5
आपत्कालीन निधी	10	10	10	10	10	10
आयकार्ड	100	-	-	100	-	-
कल्याण निधी (अपघात विमा) योजना	100	100	100	100	100	100
अग्रणी महाविद्यालय फी	25	25	25	25	25	25
पर्यावरण अभ्यास शुल्क	-	300	-	-	300	-
ई सुविधा शुल्क	50	50	50	50	50	50
एस. एफ. युनिट	10	10	10	10	10	10
सांस्कृतिक शुल्क	100	100	100	100	100	100
युथ होस्टेल	50	50	50	50	50	50
विद्यार्थी अपघात वैद्यकीय मदत	20	20	20	20	20	20
ज्युबिली फंड	25	25	25	25	25	25
कॉलेज परीक्षा फी	15	15	15	15	15	15
नॅक फी	100	100	100	100	100	100
एकूण रूपये -	2265/-	2280/-	1980/-	2405/-	2280/-	1980/-

✻ महाविद्यालय वार्षिक शुल्क ✻ विनाअनुदानित तुकडी

तपशील	बी. ए. भाग-१	बी. ए. भाग-२	बी. ए. भाग-३	बी. एस्सी. भाग-१	बी. एस्सी. भाग-२	बी. एस्सी. भाग-३
प्रवेश फी	10	10	10	10	10	10
शिक्षण फी (अनुदानित)	2775	3300	4400	9250	12000	13750
ग्रंथालय फी	100	100	100	100	100	100
जिमखाना फी	150	150	150	150	150	150
अभ्यासेत्तर उपक्रम फी	10	10	10	10	10	10
विद्यार्थी कल्याण निधी	25	25	25	25	25	25
विद्यापीठ युवक महोत्सव निधी	65	65	65	65	65	65
मॅगेझिन फी	100	100	100	100	100	100
प्रोरेटा कॉन्ट्रिब्युशन	30	30	30	30	30	30
कॉशन मनी / लॅब डिपॉझिट	10	-	-	25	-	-
इलिजिबिलीटी फी	75	-	-	75	-	-
ग्रंथालय डिपॉझिट	100	-	-	100	-	-
प्रयोगशाळा फी	-	-	-	125	-	-
विकास निधी	150	150	150	150	150	150
अश्वमेध निधी	30	30	30	30	30	30
बोनाफाईड	5	5	5	5	5	5
आपत्कालीन निधी	10	10	10	10	10	10
आयकार्ड	100	-	-	100	-	-
अपघात विमा योजना	100	100	100	100	100	100
अग्रणी महाविद्यालय फी	25	25	25	25	25	25
पर्यावरण अभ्यास शुल्क	-	300	-	-	300	-
ई सुविधा शुल्क	50	50	50	50	50	50
एस. एफ. युनिट	10	10	10	10	10	10
सांस्कृतिक शुल्क	100	100	100	100	100	100
युथ होस्टेल	50	50	50	50	50	50
विद्यार्थी अपघात वैद्यकीय मदत	20	20	20	20	20	20
ज्युबिली फंड	25	25	25	25	25	25
कॉलेज परीक्षा फी	15	15	15	15	15	15
नॅक फी	100	100	100	100	100	100
एकूण रूपये -	**4240/-**	**4780/-**	**5580/-**	**10855/-**	**13480/-**	**14930/-**

✻ महाविद्यालयात नवीन सुरू केलेले शॉर्ट टर्म कोर्सेस ✻

1. Post Graduation Diploma in Computer Application

Duration - 1 Year

Eligibility - Any Graduation

2. Certificate Course in Sugar Technology

Duration - 6 Month

Eligibility - 10 + 2 or Any Graduation

3. ग्रामीण पत्रकारिता

कालावधी - ६ महिने

पात्रता - १० वी व त्यापुढील शिक्षण

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री (मौनीनगर)

माहितीपत्रक, सन २०२४-२५

प्रतिज्ञापत्र

मतदार नोंदणी हमीपत्र

मी दिनांक ०१/०१/२० रोजी १८ वर्षाचा झालो / झाले आहे किंवा होणार आहे. १८ वर्षे पूर्ण झाल्याबरोबर मी माझे नांव मतदार यादीत नोंदवून घेणार आहे. अशी मी प्रतिज्ञा करतो / करते.

दिनांक : स्वाक्षरी

INFORMATION FOR I CARD

_Only for B.A. I & B.Sc.I

1. Class ______________________________

2. Name : (In Capital Letters) ______________________________

3. Address : At. :-______________ Post.:- ______________

   Tal.:-______________ Dist.:- ______________

   Pin code :-______________

4. Date of Birh :-______________

5. Phone / Mobil No.:- ______________

6. Photo :-

   A. Attach recent I Card size Photo

   B. If there is no chang in Name after marriage attach I card size photo before marriage.

7. Adhar Card No.:-______________

8. Voter ID No.:- ______________

9. Blood Group :- ______________

10. Bank Account No.______________

11. Bank IFSC Code ______________

12. Bank Branch Name ______________

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री

महाविद्यालयाची ठळक वैशिष्ट्ये

१. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अनुदान प्राप्त महाविद्यालयाच्या यादीमध्ये (2F. 12 (B) 2006-2007) या महाविद्यालयाचा समावेश झाला आहे.

२. महाविद्यालयाने विविध योजनेखाली कोट्यवधीचे अनुदान मिळविले आहे. शास्त्र विद्या शाखेकडील प्रयोगशाळा विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अनुदानामुळे अधिक सुसज्ज झाल्या आहेत.

३. अद्ययावत विद्यार्थिनीं वसतिगृह.

४. महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांच्या सोयीकरीता व शैक्षणिक प्रगतीकरीता ६५ संगणकाची सुसज्ज अशी प्रयोगशाळा इन्व्हर्टर व जनरेटरसह तयार केली आहे.

५. महाविद्यालयाने व्यायामाच्या अनेक साधनासह सुसज्ज असा जिमखाना तयार केला आहे. तसेच महाविद्यालयासमोर प्रशस्त क्रीडांगण आहे.

६. महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षा माहिती व अभ्यास केंद्र सुरू आहे.
७. महाविद्यालयात एन.एस.एस. व एन.सी.सी. युनिट सुरू आहे.

--* * --

- माहिती पत्रक समिती -

१. प्राचार्य, डॉ. संजय पाटील, अध्यक्ष
२. प्रा. डॉ. एन. डी. पाटील, निमंत्रक
३. प्रा. डॉ. आनंद वारके, सदस्य, कला विभाग
४. प्रा. डॉ. आर. एस. पाटील, सदस्य, शास्त्र विभाग
५. श्री. एस. के. पाटील, अधिक्षक

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री

प्राचार्य,
प्रा. डॉ. एस. डी. पाटील

प्राध्यापक वृंद

कला विभाग

मराठी विभाग
१. प्रा. डॉ. एस. डी. पाटील (प्रमुख)
२. प्रा. डॉ. ए. जे. वारके
३. प्रा. डॉ. पी. ई. कांबळे

इंग्रजी विभाग
१. प्रा. डॉ. सी. वाय. जाधव (प्रमुख)
२. प्रा. डॉ. डी. एन. पाटील
३. प्रा. डॉ. एस. ए. साळोखे

हिंदी विभाग
१. प्रा. डॉ. एस. बी. देसाई (प्रमुख)
२. प्रा.सौ. एस. एस. पाटील

इतिहास विभाग
१. प्रा. डॉ. एस. आर. पाटील (प्रमुख)
२. प्रा. डॉ. एस. ए. परीट
३. प्रा. एस. व्ही. सुतार

राज्यशास्त्र विभाग
१. प्रा. ए. बी. माने (प्रमुख)
२. प्रा. के. डी. पाटील

समाजशास्त्र विभाग
१. प्रा. डी. के. पाटील
२. प्रा. ए. एस. कांबळे

अर्थशास्त्र विभाग
१. प्रा. डॉ. एल. एस. करपे (प्रमुख)

भूगोल विभाग
१. प्रा. डॉ. एन. एम. पाटील

शारीरिक शिक्षण संचालक
प्रा. डॉ. एन. डी. पाटील

ग्रंथपाल
श्री. ए. आर. नगरकर

शास्त्र विभाग

रसायनशास्त्र विभाग
१. प्रा. डॉ. एस. एन. झेंडे (प्रमुख)
२. प्रा. आर. बी. चोपडे
३. प्रा. डॉ. एस. के. सावंत
४. प्रा. डॉ. एस. जी. खानापुरे
५. प्रा. डॉ. के. आर. सनदी
६. प्रा. एस. बी. वारके
७. प्रा. डॉ. आर. आर. पोवार

भौतिकशास्त्र विभाग
१. प्रा. डॉ. एच. डी. धायगुडे (प्रमुख)
२. प्रा. डॉ. एस.एन. कुलकर्णी
३. प्रा. डॉ. एस. ए. गंगावणे

वनस्पतीशास्त्र विभाग
१. प्रा. डॉ. एस. एस. पाटील (प्रमुख)
२. प्रा. सौ. जे. एम. पाटील
३. प्रा. एस. एम. घोडके

संख्याशास्त्र विभाग
१. प्रा. वाय. एस. पाटील (प्रमुख)
२. प्रा. डॉ. एस. एच. पाटील

गणित विभाग
१. प्रा. जे. एस. आंगज

प्राणीशास्त्र विभाग
१. प्रा. डॉ. आर. एस. पाटील
२. प्रा. डॉ. व्ही. ए. कांबळे

संगणक विभाग
१. प्रा. एस. एस. मिठारी (प्रमुख)
२. प्रा. ए. डी. पाटील
३. प्रा. एस. जी. पाटील

कार्यालयीन स्टाफ

१. श्री. एस. के. पाटील ऑफिस सुपरिडेंट
२. श्री. व्ही. डी. तळेकर वरिष्ठ क्लार्क
३. श्री. आर. एम. देसाई कनिष्ठ क्लार्क
४. श्री. पी. आर. डाकरे कनिष्ठ क्लार्क
५. श्री. रणजित पाटील
६. श्री. सागर पाटील
७. श्री. एस. एन. कांबळे प्रयोगशाळा परिचर
८. श्री. डॉ. एन. एस. वारके प्रयोगशाळा परिचर
९. श्री. एस. टी. जोशी ग्रंथालय परिचर
१०. श्री. जे.डी. कांबळे ग्रंथालय परिचर
११. श्री. ए. बी. हवालदार प्रयोगशाळा परिचर
१२. श्री. एस. आर. गुरव प्रयोगशाळा परिचर
१३. श्री. आर. आर. आळवेकर शिपाई

Goals and Missions of The College

VISION :

Educating the mind of youth to seek the knowledge, truth and good citizenship for the betterment of society.

MISSION :

To assure **Quality Higher Education** to the stakeholders through the sustained efforts of self and external evaluation and promotion initiatives

OBJECTIVES :

1. To plan and revise academic and administrative policies for the implementation of mission statement.
2. To undertake periodic self assessment of the institution for the assurance of quality higher education.
3. To stimulate and promote academic environment amoung the faculties and students for the assurance of quality higher education.
4. To put synchronized efforts so as to inculcate core values highlighted by **NAAC** amoung the students.
5. To inculcate and emphasize moral values amoung the students in dynamic environment of globalization and development

These are communicated to the students, teachers, staff and other stakeholders through ''**Spandan**'' (Our Annual Magazine), by displaying it at the entrance of the college, and in the college library, on the Website, and through Hoarding and Pamphlets.

किंमत ५० रूपये

॥ विद्या परम् भूषणम् ॥

श्री दूधसाखर शिक्षण प्रसारक मंडळ, बिद्री संचलित,

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री

ता. कागल, जि. कोल्हापूर. फोन : 02325- 254822 मो. नं. 7588257822

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर संलग्नित

नॅक पुनर्मुल्यांकन -'B'(CGPA2.19)

Website -www.dmbidri.edu.in Email-dmbidri@gmail.com

कला व शास्त्र

माहितीपत्रक

सन २०२४-२५